

incelik damlalarına bir bakın. وَاِنْ
جَاهَدَاكَ
عَلى اَنْ
تُشْرِكَ بِى
مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلاَ
تُطِعْهُمَا
وَصَاحِبْهُ
05;َا فِى
الدُّنْيَا
مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ
سَبِيلَ مَنْ
اَنَابَ
اِلَىَّ
ثُمَّ
اِلَىَّ
مَرْجِعُكُم
18;
فَاُنَبِّئُ
03;ُمْ بِمَا
كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ
“Ey insanoglu! Ana baba, seni, körü körüne Bana ortak kořman
için zorlarsa, onlara itaat etme; dünya işlerinde onlarla güzel geçin;
Bana yönelen kimsenin yoluna uy...”[2] وَلاَ
تُصَعِّرْ
خَدَّكَ
لِلنَّاسِ
وَلاَ تَمْشِ
فِى
اْلاَرْضِ
مَرَحًا
اِنَّ اللهَ
لاَ يُحِبُّ
كُلَّ
مُخْتَالٍ
فَخُورٍ “İnsanları
küççilümseyip yüz çevirme, yeryüzünde
böbürlenerek yürüme;…” ,[3]
وَاقْصِدْ
فِى مَشْيِكَ
وَاغْضُضْ
مِنْ
صَوْتِكَ
اِنَّ
اَنْكَرَ

yere ve zamana göre değişmezdi. Bir an bile nezaket ve incelikten ödün vermez, bir an bile nezaket ve inceliği terk etmezdi. Çocuk, genç, yaşı, kadın, erkek ayrımı yapmadan herkese incelik ve nezaket sofrasından ikram etmiş, insanlara gösterdiği ince ilgi ve alaka vesilesiyle muhataplarının kalplerinde muhabbetten kaleler inşa etmiş biridir –sallallahu alleyhi vesellem-. Ne dostları ne de düşmanları için nezaketten ve zarafetten ödün vermemiş. Söz, hal ve hareketlerindeki bu incelikten ve nezaketten dolayı hem ümmetin hem de düşmanlarının takdirini kazanmış. Yeri gelmiş, yedi yaşındaki bir çocuktan samimi bir şekilde kendi süt sırasını soldaki yaşlıya vermesi için müsaade istemiş. Yeri gelmiş, kuşu öldüğünden mahzun olan küçük bir çocuğa taziye ziyaretinde bulunmuş. Yeri gelmiş, ezanla alay eden birisine bile şefkatle yaklaşp başını sıvazlamış. Yine, kimseyle ağız dalaşına girmez. Hoşuna gitmeyen bir şey olursa görmezlikten gelirdi. Ashabıyla otururken onların güldüğüne güler, onların hayret ettiğine hayret ederdi. Dünya ve dünyalık için kızmazdı. Nefsi için kızmaz, şahsi meselesi için yardım istemezdi. Her hususta olduğu gibi nezaket, zarafet ve incelikte de bizim örneğimiz –sallallahu aleyhi vesellem-‘dir. Madem öyle; ister bir firmanın sahibi veya bir şirketin yöneticisi, ister işçi veya işveren, ister bir okulun müdürü veya bir sınıfın öğretmeni, ister bir vakfın, derneğin başkanı olun; ister bir ailenin reisi olun sizin barınız, kârınız nezaket, zarafet ve incelik olmalıdır. Muhatabınız ister dostunuz, ister düşmanınız, ister tanıdık, ister yabancı biri olsun; sizin diliniz nezaket, zarafet ve incelik dili olmalıdır. Frekanslarınız uyuşsun uyuşmasın, derdinize derman olsun olmasın, muhatabınızı hem karşılarken hem ağırlarken hem de uğurlarken nezaket ve incelikten ödün vermemelisiniz. Bununla beraber nezaket samimiyetin kendisi olduğundan nezaketin yapmacık olmasından da kaçınılmalıdır. Yine muhatap dosttur, arkadaştır, kardeştir, bizdendir gibi samimiyetlere güvenilip nezaketin resmiyet olduğu vehmine kapılıp nezaket terk edilmemelidir. Nezaketi elden bırakmanın faydası, nezaketi kuşanmanın zararı yoktur. Nezaketi kuşanmanın zararı bir yana faydası çoktur. Bundan dolayı en samimi olunan muhataba bile nezaket, zarafet ve incelik muamele etmek elzemdir. Sözü, özü, hayati zarafet ve incelik olan, nezaket kokan zariflerden olmak temennisiyle. [7] Muhterem Müslümanlar Nezaket ve zarafet derken hemen akla gelen bazı kuralları hatırlatmak isterim. Bunlar altın kurallardır, hiç eskimez, değerini yitirmezler. 1- Konuşmalarda güzeli ve zarif sözler kullanılmalı, yanlış anlaşılabilir incitici ve imalı sözlerden kaçınılmalıdır. 2- Büyüklerine ve saygı gösterilmesi gereken kişilere “Sen” demeyip, “Siz” diye hitap etmelidir. 3- Kişileri çekıştirmek, yalan söylemek, iftira etmek, alay etmek, taklit, soğuk şaka, kara mizah, küfürü sözlerle “Anladın mı” “Bana bak” ve “Anlaşıldı mı” gibi tehditkar sözlerden kaçınmak gerekir. 4- Tüm insanların malına, canına, namusuna, haysiyet ve şerefine kıl kadar da olsa tecavüz haram ve edepsizliktir. Zira ilahi adalet tecelli eder, mazlumun hakkı zalimden bir gün elbette alınır. 5- Mağrur şekilde kasıtlı yürüme, muhatabı incitecek tarzda yüksek sesle bağırarak, cevap ve savunma hakkı vermemek, el-baş-kaş ve gözle kötü imalarda bulunmak edep ve nezakete uymaz. 6- Başkasının evine veya odasına girmek isteyen önce zili çalar, kapıyı tıklar, selam verir, izin ister. Şayet müsaade edilirse içeri girebilir. Cevap verilmezse ya da izin yoksa hemen geri dönmelidir. Hane masuniyeti esastır. Bu konuda akrabalar, hatta anne-baba-evlat gibi yakınlar ile yabancılar müsavidir. Hülasa: Ticaret adabı, Komşuluk adabı, Arkadaşlık adabı, Müsafirlik adabı ve giyim-kuşam adabı gibi hayatımızı kuşatan bütün nezaket ve zarafet kuralları aynı zamanda başarılı insan olmanın sırlarıdır. Hayatımız tümüyle edep ve nezaketten

ibarettir.[8]

 [1] Büyük Türkçe Sözük, Kırkambar Programı, Versiyon □□5 [2] Lokman Süresi, 31/15 [3]Lokman Süresi, 31/18 [4] Lokman Süresi, 31/19 [5]Ahmed b. Hanbel [6] Tevbe, 9/128 [7] Mustafa Canan / İnzar Dergisi – Mart 2013 [8] Şevket Tandoğan/ Nezaket Ve Zarafet/24 Ekim 2013

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)